

SUIRBHÉIREACHT ORDANÁIS ÉIREANN

SCÉIM TEANGA 2014 – 2017
FAOI ALT 11 D'ACHT NA DTEANGACHA
OIFIGIÚLA 2003

ORDNANCE SURVEY IRELAND
IRISH LANGUAGE SCHEME 2014 – 2017
UNDER SECTION 11 OF THE OFFICIAL
LANGUAGES ACT 2003

Suirbhéireacht Ordanáis Éireann

Scéim Teanga

2014 – 2017

Faoi Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003

Ordnance Survey Ireland

Language Scheme

2014 – 2017

Under Section 11 of the Official Languages Act, 2003

Cúlra

Réitigh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann an scéim seo i gcomhréir le hAlt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003. Déanann an tAcht foráil do chearta reachtúla maidir le seirbhísí poiblí a sholáthar i gcomhréir le hAirteagal 8 den Bhunreacht.

Forálann Alt 11 den Acht do scéim teanga a réiteach ag comhlachtaí poiblí ina sonraítear na seirbhísí a sholáthróidh siad;

- trí mheán na Gaeilge;
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

mar aon le bearta a nglacfar leo lena chinntiú go soláthrófar laistigh d'amfhráma comhaontaithe aon seirbhís trí mheán na Gaeilge nach soláthraíonn an comhlacht trí mheán na Gaeilge faoi láthair. Is gá dréacht na scéime a réiteach agus a chur faoi bhráid an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta.

Réiteach na Dréacht-Scéime a Fhógairt

I dtaobh an chuir chuige shonraigh d'fhorbairt na scéime seo, foilsíodh fógra i nDeireadh Fómhair 2013 faoi Alt 13 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 a thug cuireadh do léiriúcháin ó pháirtithe leasmhara. Fuarthas sé aighneacht agus is féidir amharc orthu ar láithreán gréasáin Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, www.osi.ie Tá Suirbhéireacht Ordanáis Éireann buíoch den am agus den iarracht a chaitheann agus a dhéanann gach duine atá tiomanta don phróiseas seo.

Réamhrá

Bunaíodh Grúpa Stiúrtha, ina bhfuil bainistíocht shinsearach agus Grúpa Oibre, ina bhfuil ionadaithe ó réimse de limistéir ábhartha chun ionchur trasfheidhmiúil a chinntiú agus chun cabhrú leis an Scéim a dhréachtú. Ba mhian le Suirbhéireacht Ordanáis Éireann buíochas a ghabháil leo siúd uile a ghlac an t-am chun tabhairt faoin bpróiseas tábhachtach seo.

Forbraíodh an Scéim agus an méid a leanas á gcur san áireamh: na haighneachtaí a fuarthas; tuairimí agus moltaí an Ghrúpa Trasfheidhmiúil Oibre; an staid reatha san Eagraíocht maidir leis an bhfáil atá

ar an tseirbhís Ghaeilge agus cumas na seirbhíse sin; agus measúnú ar an éileamh ar sheirbhísí trí Ghaeilge thar shaolré na Scéime.

Leagfar an fhreagracht as monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an scéim ar an bhFoireann Bhainistíochta Sinsearaí. Sainaithnítear limistéir a bhfuil feabhas le cur ar sheirbhísí iontu amach anseo i gcorp na scéime. Anuas air sin, áirítear leis an scéim gealltanais chun measúnú a dhéanamh, ar bhonn leanúnach, an leibhéal éilimh ar sheirbhísí trí Ghaeilge agus a chinntiú go leanann Suirbhéireacht Ordanáis Éireann leis an éileamh seo a chomhlíonadh ar bhealach pleanáilte, comhtháiteach agus inrochtana. Leanfaidh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann leis an leibhéal éilimh a dheimhniú ar a seirbhísí sa Ghaeilge trí iniúchadh a dhéanamh ar an leibhéal fiosrúcháin/iarratas. Deimhneoidh an Fhoireann Bhainistíochta Sinsearaí an t-ord ina dtabharfar tús áite d'aon seirbhísí ar leith atá le soláthar i nGaeilge, le comhaontú an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta.

Dáta tosaigh na Scéime

Rinne an tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta an scéim seo a dheimhniú. Tá sé beartaithe go dtosófar an scéim le héifeacht ó **8 Nollaig 2014** agus fanfaidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse trí bliana ón dáta seo nó go dtí go ndeimhniú an tAire scéim nua de bhun Alt 15 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, pé tráth is deanaí.

Forléargas Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann

Gníomhaireacht Náisiúnta Léarscáilithe iad Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus tá léarscáiliú á dhéanamh acu ar Éirinn ó 1824 i leith. Tá traidisiún bródúil againn de nuálaíocht i dteicnící léarscáilithe agus leanaimid le cur leis an traidisiún sin inniu.

Baintear úsáid fhairsing as táirgí agus seirbhísí Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann i ngach earnáil de shocháil na hÉireann agus tacaíonn ár sonraí le feidhmeanna sóisialta, geilleagracha, reachtaíochta agus riaracháin an stáit in Éirinn.

Bunaíodh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann (OSÍ) mar chomhlacht corparáideach an 4 Márta 2002 faoi fhorálacha an Achta um Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, 2001.

Rialaíonn bord ina bhfuil Cathaoirleach agus 9 gcomhalta Boird OSí. Oibríonn OSí faoi úinéireacht an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha. Tá an Príomhfheidhmeannach freagrach as bainistíocht laethúil OSí. Fostaíonn siad foirne 245 duine, as a bhfuil 165 díobh bunaithe i gceanncheathrú OSí, Páirc an Fhionnuisce, Baile Átha Cliath 8 agus as a bhfuil 80 díobh fostaithe i 6 Oifig Réigiúnacha.

Tar éis moltaí a fháil i dtuarascáil athbhreithnithe chriticiúil, tá an Rialtas ag leanúint ar aghaidh le cónascadh Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, an Údaráis Chlárúcháin Maoine agus na hOifige Luachála. Thug an tAire faomhadh do *Thailte Éireann* mar ainm na heagraíochta nua. Nuair a bheidh siad bunaithe, beidh Tailte Éireann freagrach as an gcóras údarásach náisiúnta maoine a sholáthar, mar aon leis an mbonneagar náisiúnta léarscáilithe agus suirbhéireachta agus seirbhís luachála maoine an Stáit. Mar sin, is iad a bheidh ar an bpríomhfhoinsé d'fhaisnéis faoi mhaoín agus sonraí geospásúla sa Stát agus is iad a bheidh ina gceannasaí ar an bhforbairt agus ar sheirbhísí faisnéise faoi thalamh a sholáthar.

Is é ár Ráiteas Mísín:

Is é Mísean Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann **sármhaitheas i léarscáiliú agus seirbhísí ardchaighdeáin spásúla a sholáthar chun freastal ar riachtanais na sochaí.**

Baintear amach an Mísean tríd an ngníomhú a dhéanann ár ndream ar na luachanna eagraíochtúla a leanas:

- **Freagrúlacht** – an cumas chun coinne a bheith le rud éigin, oiriúnú agus freastal go héifeachtach ar riachtanais athraitheacha ár gcustaiméirí
- **Fiontar** – forbairt leanúnach a dhéanamh ar na scileanna agus an saineolas chun riachtanais an mhargaidh a thuiscint, a mhúnlú agus a chomhlíonadh
- **Nuálaíocht** – an méid a chuireann ár ndream le cúrsaí trí fheabhsúcháin a lorg go leanúnach ar a mbealach a fhorbraímid ár dtáirgí agus seirbhísí

- **Éifeachtúlacht** – táirgiúlacht agus éifeachtacht lenar n-inmharthanacht a chinntiú i dtimpeallacht iomaíoch
- **Torthaí** – feidhmíocht eagraíochtúil chun tabhairt faoinár ngealltanais agus torthaí ardchaighdeán a bhaint amach dár bpáirtithe leasmhara.

Tugtar breac-chuntas ar fheidhmeanna Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann in Acht OSi, 2001 mar seo a leanas:

(1) Is í feidhm ghinearálta OSi chun seirbhísí náisiúnta léarscáilithe a sholáthar sa Stát. Ina leith seo, oibreoidh siad ar mhaithe le leas an phobail trí léarscáiliú críochnaitheach náisiúnta agus taifid ghaolmhara tíreolaíochta an Stáit.

(2) Áireofar le feidhmeanna OSi gach tasc den sórt sin a theastaíonn chun a bhfeidhm ghinearálta a chomhlíonadh, lena n-áirítear an méid a leanas, ach gan dochar a dhéanamh don mhéid thuasluaite:

- an bun-bhonneagar fisiciúil a choimeád agus a fhorbairt a theastaíonn chun tacú le feidhmchláir léarscáilithe, lena n-áirítear eangach náisiúnta agus na creatlacha náisiúnta geodasacha agus airde a choimeád agus chun iad seo a nascadh le córais idirnáisiúnta,
- bunachair shonraí léarscáilithe agus tíreolaíoch a chruthú agus a choimeád don Stát iomlán ina bhfuil comhsheasmhacht náisiúnta an ábhair, saolré agus cuma, lena n-áirítear na limistéir siúd nach soláthraíonn toradh tráchtála ar an ngníomhaíocht,
- léarscáiliú agus faisnéis thíreolaíoch ghaolmhar a sholáthar don phobal agus d'earnálacha príobháideacha chun tacú le feidhmeanna agus riachtanais shóisialta, reachtaíochta, oideachasúla, slándála, ghnó agus riaracháin,
- na sochair a spreagadh agus a chur chun cinn a bhaineann leis an úsáid a bhaintear as na bunachair náisiúnta léarscáilithe agus ghaolmhara agus forbairt táirgí, seirbhísí agus margaí chun freastal ar riachtanais náisiúnta agus úsáideoirí,

- (e) an Rialtas, Aire an Rialtais, comhlacht a bunaíodh ag reacht nó faoi reacht agus eagraíochtaí earnála poiblí eile a chur ar an eolas ar cheisteanna a bhaineann le beartas agus cleachtas suirbhé, léarscáilithe agus faisnéise tíreolaíche agus ar fhorbairt bonneagair náisiúnta sonraí spásúla,
- (f) ionadaíocht a dhéanamh don Stát ar leibhéal idirnáisiúnta ar cheisteanna a bhaineann le léarscáiliú agus faisnéis thíreolaíoch,
- (g) an tacaíocht riachtanach theicniúil a sholáthar don Phríomh-Shuirbhéir Teorann i bhfeidhmiú a d(h)ualgas chun teorainneacha reachtúla a theormharcáil agus na teorainneacha siúd a rianú ar léarscáileanna,
- (h) logainmneacha agus gnéithe ársa a léiriú i léarscáiliú náisiúnta agus i dtaifid agus bunachair shonraí ghaolmhara i nGaeilge nó i mBéarla agus i nGaeilge,
- (i) cóipcheart an Rialtais ar thaifid, bunachair shonraí, táirgí agus ábhar foilsithe *OSi* a chosaint, lena n-áirítear cóipcheart ar thaifid, bunachair shonraí, táirgí agus ábhar foilsithe *OSi* a rinneadh roimh lá an bhunaithe.

Maidir le halt (h) thuas, Airteagal 34 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 arna leasú ag ailt ionaid (h) d'Alt 4(2) den Acht um Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, 2001.

Tagraíonn Airteagail 31, 32 agus 33 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 do Logainmneacha. Déantar Airteagal 35 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 – an tAcht Logainmneacha (Foirmeacha Gaeilge), 1973 a aisghairm.

Tiomantas do Sholáthar Seirbhíse i nGaeilge

Tá Suirbhéireacht Ordanáis Éireann tiomanta do sheirbhísí a sholáthar i nGaeilge agus/nó go dátheangach dá gcustaiméirí. Beimid meáite ar sheirbhís fheabhsaithe a sholáthar trí mheán na Gaeilge labhartha inár Seirbhís Fáiltithe agus Seirbhís do Chustaiméirí. Leanfaimid le measúnú a dhéanamh ar inniúlacht teanga na seirbhíse reatha agus breis oiliúint teanga a spreagadh.

Faoi dheireadh na scéime seo, beidh soláthar feabhsaithe seirbhíse ag an eagraíocht chun seirbhís i nGaeilge a sholáthar don phobal, sa mhéid a mheastar is cuí agus is indéanta ar cheisteanna teicniúla.

I gcaitheamh na Scéime tosaigh, déanfaimid monatóireacht ar ghlacadh na seirbhísí, ag féachaint, le himeacht ama, leis an soláthar seirbhísí a mheitseáil leis an leibhéal éilimh ó chustaiméirí. Is é an cuspóir i gcaitheamh thréimhse na scéime seo chun seirbhís ardchaighdeáin a fhorbairt do chustaiméirí ar mian leo tabhairt faoina ngnó i nGaeilge.

Seirbhísí atá ar fáil faoi láthair trí Ghaeilge Amháin

- Tugtar freagra i nGaeilge ar gach comhfhreagras a fhaightear i nGaeilge.

Seirbhísí atá ar fáil faoi láthair trí Bhéarla Amháin

- Láithreáin ghréasáin agus láithreáin mheáin shóisialta Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann.

Seirbhísí atá ar fáil faoi láthair i nGaeilge agus i mBéarlá

- Cumarsáid Mhargaíochta
- Tuarascáil Bhliantúil a Fhoilsiú.
- Déanann cinn litreach agus páipéarachas ainm agus sonraí dátheangacha a chuimsiú.
- Comharthaíocht.
- Tá seirbhísí caighdeánacha ríomhphoist, ar nós séanta, ar fáil sa dá theanga.

Limistéir a bhfuil feabhas le cur orthu amach anseo i soláthar seirbhísí i nGaeilge Meáin Chumarsáide

Guthán

Cinnteoídh Suirbhéireacht Ordánais Éireann go bhfuil an cúram agus an oiliúint iomlán leagtha agus curtha ar oibreoirí lasc-chláir le bheith in ann glaoiteoirí a threorú as Gaeilge chuig an láthair chuí chun seirbhís as Gaeilge a fháil. Cuirfear oiliúint ar fáil lena chinntiú go bhfuil an fhoireann lasc-chláir in ann ainm an chomhlachta a thabhairt i nGaeilge, go bhfuil cur amach acu ar bheannú bunúsach i nGaeilge agus gur féidir leo muintir an phobail a chur i dteagmháil gan mhoill, leis an oifigeach atá freagrach as an tseirbhís a éascú as Gaeilge, sa chás go bhfuil fáil uirthi.

Foireann an Chuntair Phoiblí

Inár gcéad scéim, tá sé beartaithe againn tús áite a thabhairt do sholáthar seirbhísí ag an gcuntar poiblí. Atreorófar custaiméirí ar mian leo tabhairt faoina ngnó i nGaeilge leis na hoifigí inar féidir an tseirbhís sin a éascú. I gcás roinnt ceisteanna, glacfaidh an t-oifigeach sonraí faoin gceist agus rachaidh siad i dteagmháil, ina dhiaidh sin, leis an duine a rinne an iarraidh, le freagra. Níl aon oifigí ag Suirbhéireacht Ordánais Éireann i gceantair Ghaeltachta. Díolann tríú páirtithe táirgí Shuirbhéireacht Ordánais Éireann, chomh maith, nach bhfuil mar chuid den Scéim.

An Láithreán Gréasáin agus Seirbhísí Idirlín

Faoi láthair, níl ach fíor-bheagán ábhar Gaeilge ar fáil ar láithreán gréasáin Shuirbhéireacht Ordánais Éireann.

I gcaitheamh na Scéime, méadóidh Suirbhéireacht Ordánais Éireann an t-ábhar statach, go háirithe maidir le cáipéisí beartais. Ní bhaineann an gealltanas seo le hábhar statach óna dteastaíonn athruithe bogearraí. Bheadh tionchar suntasach aige seo i dtaobh infheistíocht airgeadais agus acmhainní foirne.

Faoi láthair, mar gheall ar struchtúr an láithreáin ghréasáin le haghaidh soláthar táirgí agus seirbhísí ar líne agus castacht na gcóras a forbraíodh, mar aon le soláthróirí bogearraí tríú páirtí, níl Suirbhéireacht Ordánais Éireann in ann an tseirbhís seo a sholáthar i nGaeilge.

Foilseofar seoladh ríomhphoist tiomanta le haghaidh ceisteanna i nGaeilge ar ár láithreán gréasáin ag eolas@osi.ie

Foilseacháin

De réir alt 10 d' Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 foilseofar cáipéisí mar shampla tuarascálacha bliantúla i nGaeilge agus i mBéarla, seachas foilseacháin phromóisin neamhthráchtála.

Foilseofar tuarascálacha bliantúla i nGaeilge agus i mBéarla go comhuaineach ar shuíomh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann.

Preaseisiúintí

Agus aird á tabhairt ar an chineál preaseisiúintí a bhíonn againn, cinnteoidh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann go n-eiseofar gach preaseisiúint neamhthráchtála go dátheangach i nGaeilge agus Béarla.

Cuirfear gach preaseisiúint eile ar fáil i nGaeilge ar iarratas ó na meáin áitiúla agus /nó náisiúnta.

Déanfaidh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann iarracht urlabhraí Gaeilge, le húdarás leordhóthanach a chur ar fáil d'agallamh leis na meáin

Soláthar Seirbhísí

Déanann Alt 4(2) d'Acht um Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, 2001 (arna leasú ag Alt 34 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003) foráil do logainmneacha agus gnéithe ársa a léiriú i léarscáiliú náisiúnta agus i dtaifid agus bunachair shonraí ghaolmhara i nGaeilge nó i mBéarla agus i nGaeilge. Tá Brainse na Logainmneacha freagrach as an taighde a dhéanamh ar na foirmeacha cearta Gaeilge de logainmneacha agus iad a sholáthar, agus déanann an Coiste Logainmneacha iad a bhailíochtú, ina dhiaidh sin.

Sonraí Léarscáilithe Dhigitigh

Ar chríochnú athinnealtóireacht bhunachar sonraí léarscáilithe dhigitigh Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann, beidh sé ar chumas an bhunachair sonraí léarscáilithe téacs i nGaeilge agus i mBéarla araon a láimhseáil ar a léarscáiliú digiteach.

Táirgí Léarscáileanna Páipéir

Chuir Suirbhéireacht Ordanáis Éireann leagan Gaeilge de léarscáil uile-Éireann i dtoll a chéile.

Ní chuimsíonn an léarscáiliú mórscála OSí go léir de cheantair Ghaeltachta a táirgeadh le déanaí ach Logainmneacha agus Gnéithe Ársa i nGaeilge amháin. Táirgeofar gach táirge nua beagscála léarscáilithe OSí anois agus gan ach téacs Gaeilge a thaispeáint i gceantair Ghaeltachta.

I dtaobh aistriúchán Gaeilge Logainmneacha agus Gnéithe Ársa a thaispeántar ar léarscáiliú OSí lasmuigh de cheantair Ghaeltachta, braitheann OSí ar an mBrainse Logainmneacha chun an t-aistriúchán údarásach a fhoilsiú trí Orduithe Logainmeacha a fhoilsítear. Amhail ó Iúil 2014, foilsíodh naoi nOrdú Logainmneacha a chuir OSí i bhfeidhm. Le linn an ullmhúcháin chun na hOrduithe Logainmneacha eile a chur i bhfeidhm nach bhfuil foilsithe go fóill, d'fhorbair OSí córais nua bhunachair shonraí theicniúla lena chinntiú go gcuirfear i bhfeidhm iad go luath ar tháirgí náisiúnta léarscáilithe.

Feabhas a chur ar chumas Gaeilge Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann

Oiliúint

Trí chlár saindeartha oiliúna do gach fostaí a dhéileálann le seirbhís do chustaiméirí agus díolacháin, tabharfaimid faoi eolas agus feasacht i leith na Gaeilge a mhéadú.

Chomh maith leis sin, déanfaimid an méid a leanas:

- Faisnéis a chur san áireamh ar ár mbeartas teanga mar chuid dár n-oiliúint ionduchtúcháin agus dár n-oiliúint seirbhísí do chustaiméirí.
- Éascóimid fostaithe a fhreastalaíonn ar chúrsaí Gaeilge trí tháille an chúrsa a aisíoc leo.
- Soláthróimid an réimse cúrsaí Gaeilge atá ar fáil d'fhostaithe agus cuirfimid ar an eolas iad fúthu.
- Soláthróimid liosta de chomhaltaí Foirne ar féidir leo tacaíocht a thabhairt dá limistéir fáiltithe, dhíolachán agus sheirbhísí do chustaiméirí.
- Tabharfaimid faoi mheasúnuithe rialta ar chúrsaí Gaeilge a sholáthraítear d'fhostaithe lena dheimhniú an bhfreastalaíonn siad go héifeachtach ar riachtanais Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann.
- Spreagfaimid agus éascóimid deiseanna líonraithe le haghaidh grúpaí comhráiteacha Gaeilge.
- Soláthróimid Deasc Chabhrach le haghaidh ceisteanna ríomhphoist trí Ghaeilge.
- Soláthróimid naisc le láithreáin ghréasáin aistriúcháin, e.g. <http://www.focloir.ie/>, <http://www.acmhainn.ie/>
- Coimeádfaimid an líon fostaithe ag a bhfuil inniúlacht sa Ghaeilge faoi athbhreithniú agus sainaitheoimid bearta chun dul i ngleic le haon easnaimh.

Monatóireacht agus Athbhreithniú

Déanfaidh an Fhoireann Bhainistíochta Sinsearaí monatóireacht ar chomhlíonadh Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 agus ceanglais na Scéime. Coimeádfaidh siad oibriú éifeachtach na scéime faoi athbhreithniú, agus tabharfaidh an Bainisteoir atá freagrach as Seirbhísí do Chustaiméirí faoi mhonatóireacht leanúnach ar sholáthar seirbhísí agus ar an leibhéal éilimh ar sheirbhísí trí Ghaeilge, le cúnamh ón bhFoireann Ghaeilge.

Poibliú a dhéanamh ar an Scéim Chomhaontaithe

Cuirfear an pobal mór ar an eolas ar ábhair na Scéime seo ar na bealaí a leanas:

- Láithreán gréasáin
- Scaipeadh na faisnéise chuig an fhoireann, na gníomhaireachtaí agus na Comhlachtaí Poiblí cuí.

Féadfar modhanna eile chun an scéim a phoibliú a úsáid freisin.

Cuirfear cóip den scéim chomhaontaithe ar aghaidh chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.

Is é an leagan Béarla an leagan oifigiúil den scéim seo.

Background

This scheme was prepared under Section 11 of the Official Languages Act 2003 by Ordnance Survey Ireland. The Act provides for statutory rights in relation to the delivery of public services as per Article 8 of the Constitution.

Section 11 of the Act provides for the preparation by public bodies of a language scheme detailing the services which they will provide

- through the medium of Irish;
- through the medium of English;and
- through the medium of Irish and English

and the measures to be adopted to ensure that any service not provided through the medium of the Irish language will be so provided within an agreed timeframe. The draft of the scheme is required to be prepared and presented to the Minister for Arts, Heritage and the Gaeltacht.

Advertising the preparation of the Draft Scheme

In terms of the specific approach to the development of this scheme, a notice was published in October 2013 under section 13 of the Official Languages Act 2003 inviting representations from interested parties. Six submissions were received and can be viewed on Ordnance Survey Ireland's website, www.osi.ie Ordnance Survey Ireland appreciates the time and effort devoted to this process by all concerned.

Introduction

A Steering Group, comprising senior management and a Working Group, comprising representatives from a range of relevant areas was established to ensure cross-functional input and to assist in the drafting of the Scheme. Ordnance Survey Ireland would like to thank all those who took the time to engage with this important process.

The Scheme has been developed taking into account the submissions received, the views and suggestions of the cross-functional Working Group, the current situation in the Organisation with

regard to Irish language service availability and capability, and an assessment of the demand for services through Irish over the lifetime of the Scheme.

Responsibility for monitoring and reviewing the scheme will rest with the Senior Management Team. Areas for future enhancement of services provided are identified in the body of the scheme. The scheme also includes a commitment to assess on an ongoing basis the level of demand for services through Irish and to ensure that Ordnance Survey Ireland continues to meet this demand in a planned, coherent and accessible way. Ordnance Survey Ireland will continue to gauge the level of demand for its services in the Irish Language by auditing the level of queries/requests. The order in which any particular services will be prioritised for provision in the Irish Language will be determined by the Senior Management Team with the agreement of the Minister for Arts, Heritage and the Gaeltacht.

Commencement date of the Scheme

This scheme has been confirmed by the Minister for Arts, Heritage and the Gaeltacht. The scheme is planned to commence with effect from **8 December 2014**. It will remain in force for a period of three years from this date or until a new scheme has been confirmed by the Minister pursuant to section 15 of the Official Languages Act, whichever is the later.

Overview of Ordnance Survey Ireland

Ordnance Survey Ireland is Ireland's National Mapping Agency and has been mapping Ireland in detail since 1824. We have a proud tradition of innovation in mapping techniques and we continue to build on that tradition today.

Ordnance Survey Ireland's products and services are widely used in all sectors of Irish society and our data supports the social, economic, legislative and administrative functions of the state in Ireland.

Ordnance Survey Ireland (OSi) was established as a body corporate on 4th March 2002 under the provisions of the Ordnance Survey Act, 2001.

OSi is governed by a board consisting of a Chairperson and 9 Board members. OSi operates under the ownership of the Minister for Communications, Energy and Natural Resources. The day-to-day management of OSi is the responsibility of the Chief Executive. It employs 245 staff, of which 165 are based in OSi Headquarters, Phoenix Park, Dublin 8 and 80 are employed in 6 Regional Offices.

Following recommendations in a critical review report, the Government is proceeding with a merger of Ordnance Survey Ireland, the Property Registration Authority and the Valuation Office. Ministerial approval has been given for *Tailte Éireann* as the name of the new organisation. When established, Tailte Éireann will be responsible for providing the authoritative national property registration system, national mapping and surveying infrastructure and State property valuation service. As such, it will be the primary source of property information and geo-spatial data in the State and will be a leader in the development and delivery of land information services.

Our mission statement is:

Ordnance Survey Ireland's Mission is **excellence in providing quality mapping and spatial information services to meet society's needs.**

This Mission is achieved through the enactment by our people of the following organisational values:

- **Responsiveness** – the ability to anticipate, adapt and meet effectively the changing needs of our customers
- **Enterprise** – continuously developing the skills and expertise to interpret, shape and meet the needs of the market
- **Innovation** – the contribution of our people in continuously seeking improvements in how we develop our products and services
- **Efficiency** – productivity and effectiveness to ensure our viability in a competitive environment

- **Results** – the organisational performance to deliver on our commitments and achieve quality outcomes for our stakeholders.

**The functions of Ordnance Survey Ireland are outlined in the
OSi Act, 2001 as follows:**

- (3) The general function of *OSi* is to provide a national mapping service in the State. In this regard it shall operate in the public interest by creating and maintaining the definitive national mapping and related geographic records of the State.
- (4) *OSi*'s functions shall include all such tasks as are necessary to fulfil its general function including, but without prejudice to the foregoing, the following:
- (j) to maintain and develop the underlying physical infrastructure which is needed to support mapping applications, including to maintain a national grid and the national geodetic and height frameworks and to link these to international systems,
  - (k) to create and maintain for the entire State mapping and related geographic databases which have national consistency of content, currency, style and manner including those areas which do not provide a commercial return on the activity,
  - (l) to provide mapping and related geographic information to the public and private sectors in support of social, economic, legislative, educational, security, business and administrative functions and requirements,
  - (m) to encourage and promote the benefits of the use of the national mapping and related databases and the development of products, services and markets to meet national and user needs,
  - (n) to advise the Government, a Minister of the Government, a body established by or under statute and other public sector organisations on matters relating to the policy and practice of survey, mapping and geographic information and on the development of national spatial data infrastructures,

- (o) to represent the State at international level on matters relating to mapping and geographic information,
- (p) to provide the necessary technical support to the Chief Boundary Surveyor in the performance of his or her duties in delimiting statutory boundaries and the delineation of such boundaries on maps,
- (q) to depict placenames and ancient features in the national mapping and related records and databases in the Irish language or in the English and Irish languages
- (r) to protect the Government copyright on *OSi* records, databases, products and published material including copyright on *OSi* records, databases, products and published material made prior to the establishment day.

In regard to paragraph (h) above, Article 34 of the Official Languages Act 2003 amended by substitution paragraph (h) of Section 4(2) of Ordnance Survey Act 2001.

Articles 31, 32 and 33 of the Official Languages Act 2003 refer to Placenames. Article 35 of the Official Languages Act 2003 repealed the Place-Names (Irish Forms) Act 1973.

Commitment to Service Delivery in Irish

Ordnance Survey Ireland is committed to providing services in Irish and/or bilingually to its customers. We will strive to provide an improved service through the medium of spoken Irish in our Reception and Customer Service. We will continue to assess the language competence of existing service and encourage further language training.

By the end of this scheme, the organisation will have improved service delivery to provide a service in Irish to the public, in so far as considered appropriate and feasible on technical queries.

During the course of the initial Scheme we will monitor the take-up of services, with a view to matching over time, the provision of services with the level of customer demand. The aim over the period of this scheme is to develop a quality service for customers who wish to conduct their business in Irish.

Services Currently Available Through Irish Only

- All written correspondence received in Irish is responded to in Irish.

Services Currently Available Through English Only

- Ordnance Survey Ireland websites and social media sites.

Services Currently Available Through Irish & English

- Marketing Communication.
- Publication of Annual Report.
- Letterheads and stationery incorporate bilingual name and details.
- Signage.
- Standard email services such as disclaimers are in both languages.

Areas for future enhancement in delivery of service in Irish Means of Communication

Telephone

Ordnance Survey Ireland will ensure that switchboard operators are fully briefed and trained to be able to direct callers in Irish to the appropriate location to receive service in Irish. Training will be provided to ensure that switchboard staff are able to give the name of the body in Irish, that they are familiar with basic greetings in Irish and that they can put members of the public in touch without delay, with the officer responsible for facilitating the service through Irish, where available.

Public Counter Staff

In our first scheme we intend to prioritise the provision of services at the public counter. Customers who wish to conduct their business in Irish will be referred to offices where such service can be facilitated. For certain queries the officer will take details of the query and revert to the enquirer with a reply. Ordnance Survey Ireland do not have any offices in Gaeltacht areas. Ordnance Survey Ireland's products are also sold by third parties which are not part of Scheme.

Website & Internet Services

At present, there is very little Irish language content available on Ordnance Survey Ireland website.

Over the course of the Scheme Ordnance Survey Ireland will increase the static content particularly in regard to policy documents. This commitment does not apply to static content requiring software changes. This would have significant impact in terms of financial investment and staff resources.

Currently, due to the structure of the website for the provision of products and services on-line and the complexity of systems developed, together with third party software providers, Ordnance Survey Ireland are unable to provide this service in Irish.

A dedicated email address for queries in Irish will be published on our website at eolas@osi.ie

Publications

In accordance with Section 10 of the Official Languages Act 2003 all major reports published by *OSi* such as annual reports shall be published bilingually, with the exception of commercial promotional publications.

Annual reports are currently published simultaneously through the *OSi* website in Irish and English.

Press Releases

Having regard to the nature of our Press Releases, *OSi* will ensure that our non commercial Press Releases will be issued in both Irish and English.

Upon request by local and/or national media other press releases shall be made available in Irish.

Upon request by local and/or national media, the *OSi* will aim to ensure that an Irish speaking spokesperson, of sufficient authority, will be available for media interviews.

Provision of Services

Section 4(2) of the Ordnance Survey Ireland Act 2001 (as amended by Section 34 of the Official Languages Act 2003) provides for the depiction of placenames and ancient features in the national mapping and related records and databases in the Irish Language or in the English and Irish Language. The Placenames Branch is responsible for the research and provision of the correct Irish language forms of placenames, which are subsequently validated by the Placenames Committee.

Digital Mapping Data

On the completion of the re-engineering of Ordnance Survey Ireland's digital mapping database, the mapping database will have the capability to manage text in both Irish and English on its digital mapping.

Paper Map products

Ordnance Survey Ireland has produced an Irish language version of an all Ireland map.

All newly produced *OSi* large-scale mapping of Gaeltacht areas only contain Placenames and Ancient Features in the Irish language. All new *OSi* small-scale mapping products will now be produced showing only Irish language text in Gaeltacht areas.

Regarding the Irish translation of Placenames and Ancient Features shown on OSi mapping outside of Gaeltacht areas, OSi is dependant on the Placenames Branch to publish the authoritative Irish translation by means of a published Placenames Orders. As of July 2014, nine Placenames Orders have been published which have been implemented by OSi. In preparation for the implementation of the remaining Placenames Orders yet to be published, OSi has developed new technical database systems to ensure their timely implementation on national mapping products.

Improving Ordnance Survey Ireland's Irish Language Capability

Training

Through a tailored programme of training for all employees who deal with customer service and sales, we will endeavour to increase the knowledge and awareness of the Irish language.

In addition we will:

- Include information on our language policy as part of our induction training and customer service training.
- Facilitate employees attending Irish language courses through refund of fee courses.
- Provide and advise employees of the range of Irish Language courses available.
- Provide a list of Irish Team members who can offer support to our reception, sales and customer services areas.
- Carry out regular assessments of Irish language courses provided to employees to ascertain if they meet the needs of Ordnance Survey Ireland effectively.
- Encourage and facilitate networking opportunities for conversational Irish groups.
- Provide a Helpdesk for email queries through Irish.
- Provide links to translation websites e.g. <http://www.focloir.ie/>, <http://www.acmhainn.ie/>.
- Keep under review the number of employees with proficiency in Irish and identify measures to address any deficiencies.

Monitoring and Revision

Compliance with the Official Languages Act 2003 and the commitments of the Scheme will be monitored by the Senior Management Team. They will keep the effective operation of the scheme under review, while ongoing monitoring of services provision and the level of demand for services through Irish will be carried out by the Manager with responsibility for Customer Service, assisted by the Irish Language Team.

Publicising of Agreed Scheme

The contents of this Scheme will be communicated to the general public by the following means:

- Website
- Circulation to staff, appropriate agencies and Public Bodies

Other means to publicise the scheme may also be used.

A copy of the agreed scheme will be forwarded to the Office of An Coimisinéir Teanga.

The English language version of this scheme is the official version.